

לחיות העולמות ולקיומם שא"כ היו העולמות בטלים והיו כלא היו שהוא למעלה מעלה מגדר סובב וממלא כו' (ועמ"ש בד"ה שבת שבתון ובד"ה האיזו השמים, ועד"ז יש להבין קצת ענין שבת בשבתו. ועמ"ש בד"ה מים רבים בפ' נח. ובמשנה ספ"ב דעדות פי' מדי שבת בשבתו מפסח עד העצרת והיינו לפי שבחג השבועות התגלות שער החמשים התגלות הכתר כמ"ש במ"א) וכן חדשו של חודש מקור ראשית ההתחדשות כנ"ל אך גילוי בחינות אלו בימות המשיח שנאמר עליו הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד (בישעיה סי' נ"ב) (עיי' זח"א וישב דקפ"א ע"ב ח"ג רמ"י ב) שאז יתנוצץ אור וגילוי א"ס ב"ה מה שלמעלה מגדר ההשתלשלות ואזי יבא כל בשר להשתחוות וגו', כי הנה ענין כל בשר הוא יסוד האש כי בחי' החי הוא יסוד האש ולכן נקרא פני אריה פני שור כו' מראיהם כגחלי אש מפני שהם שרפים כיסוד האש ולכן אמרו בגמרא עם הארץ אסור לאכול בשר כי תכלית אכילת האדם שאוכל המאכל ונהפך לדם ונעשה בשר כבשרו שעיי' יש להמאכל כח להתעלות בעילוי האדם וכאשר האדם נושא את נפשו לה' הרי גם כח המאכל כלול בו ומתעלה עמו ג"כ לפי שנעשה ג"כ בחי' אדם. והנה ת"ח הם בחי' קצירי ומריעי' שהם הם בחי' חולת אהבה מיסוד האש וצמאון כו' מפני שמקבלים מבחי' חכמה והשגה שרואין את הנולד מאיין ליש ועיי' תגדל רשפי אש אהבתם כו' ולכך רשאים לאכול בשר שהוא מיסוד האש שכאשר נהפך והיה כבשרו נכלל בבחי' אדם להעלות ולקשר נפשו בה' ברשפי אש האהבה. משא"כ ע"ה שהם מבחי' האהבה מסותרת לבד ואין בהם שום התפעלות רשפי אש הנ"ל אין כח הבשר מתעלה עמו ואדרבה גורם להורידו למטה ח"ו (עמ"ש מזה בד"ה כי תצא ובד"ה בהעלותך ובד"ה ראשי המטות גבי נדרים סייג לפרישות). והנה כל בשר שהוא יסוד האש יבא ויגיע למדרגת השתחואה וביטול (וי"ל שזהו ענין כל הנקרא בשמי ועיי' בפרשב"ם בב"ב ע"ה ב) בפירוש עתידים צדיקים להיות נקראים על שמו של הקב"ה) כשיהיה בחי' גילוי שבתו וחדשו, כי הנה מה שעכשיו הוא בחי' יסוד האש והתפעלות ההרגשה הוא מפני בחי' חולת אהבה והאופנים ברעש גדול כו' כי רם ונשא מהם התכללות וביטול באא"ס ב"ה מחמת שהם למטה משא"כ כשיהיה בחי' גילוי שבתו וחדשו שלמעלה מהשתלשלות או יגיעו ויבואו להשתחוות. וביאור ענין להשתחוות לפני כי הנה בחינת השתחואה גם שהיא בחינת ביטול היא בחי' המשכה ג"כ שהיא המשכה מבחי' ביטול בחינת מה שלמעלה מגדר ההשתלשלות (ועיי' ברבות פ' וירא פניו גבי ונשתחוו ונשובה אליכם). וע"ד זה הוא ענין השתחואה שבתפלת שמו"ע כמ"ש סד"ה השמים כסאי שהוא המשכת ענין הביטול כמאמר ברוך אתה שיהא ברוך ונמשך להיות בבחי' אתה בחי' גילוי. וזהו להשתחוות לפני כלומר שיהיה בחי' פנים הוא בחינת גילוי וכמו צהבו פניו כו' והוא ענין יאר ה' פניו אליך וגו' יאר פניו אתנו סלה וזהו אמר ה' שיהיה בחי' אמירה והמשכה מלמעלה למטה בגילוי בחי' זו:

מזמור שיר חנוכת הבית כו' ולא שמחת אויבי לי. הנה בשעת בריאת האדם קטרגו מלאכי השרת לפני הקב"ה ואמרו מה אנוש כי תזכרנו כמ"ש ברבות בראשית פרשה ח', ואח"כ בשעת מתן תורה כשהקדימו ישראל נעשה לנשמע הודו ואח"כ בשעת חטא העגל שמחו שנמצא כדבריהם שבעוד מ' יום אחר מ"ת שהיה פכ"פ כו' הפך לבם כ"כ. אך בשעת מעשה המשכן ערכה שמחתם לפי שמלאכת

מקבל מב' בחינות שלפעמים מקבל מבחי' המדות שלפי שאוהב את הדבר מדבר עבורו או מפני שכוועס כו' ולפעמים מקבל מבחי' השכל וההבנה שמדבר מה שמבין בשכלו. כך עד"מ יובן למעלה למשכיל כי הנה אף על פי שלא מחשבותי מחשבותיכם כו' אף על פי כן נאמר למעלה בחי' דבור ודבר הוי' שהיא בחי' עלמא דאתגליא והוא מקור בחי' כנסת ישראל ולפעמים אשר כנסת ישראל מקבלת בחי' זו מבחינת המדות דהיינו בחי' אהבה מסותרת בכל ששת ימי החול אחר התפלה להיות סור מרע ועשה טוב בקש שלום מחמת אהבה הטבעית המסותרת בלב כל ישראל, ופי' בקש שלום להיות התקשרות שני הפכים שכל מה שלמעלה מעלה הוא בחי' אין וכל מה שלמטה מטה הוא בחי' יש כו', מה שאין כן בראש חודש היא מקבלת מבחי' השכל וההבנה שאז הוא שעת הכושר למעלה להמשיך לו ההשכלה וההבנה בהתחדשות מעשה בראשית מאין ליש ולהיות האהבה בבחי' ביטול וכמ"ש ודברי אשר שמתני בפ"ך וכתוב ואשים דברי בפ"ך דברי ממש (ועמ"ש בביאור ע"פ והיה מספר בני ישראל ובד"ה בחודש השלישי), ובחינה זו נק' שער החצר הפנימית הפונה קדים מקדם למעשה בראשית (כי מעשה בראשית היינו בחי' החכמה כמו שמתלבשת בהמדות כמש"ל בפ"ה ששת ימי בראשית. מה שאין כן בראש חודש מקבל הדבור מבחינת החכמה עצמה, ואינו דומה בחי' החכמה המלוכשת במדות שהיא בתוכם בהעלם לבחי' גילוי החכמה עצמה שהיא רמה ונשגבה למעלה מעלה מן המדות כמ"ש מזה בד"ה באתי לגני. ועמ"ש בד"ה וידבר אלקים אל משה כו' וארא אל אברהם כו' שעל בחינה זו נאמר ושמי הוי' לא נודעתי להם, ועמ"ש עוד מענין הפונה קדים בד"ה ויקהל משה וע' בוח"א פ' נח דע"ה ב) והוא ענין מחדש חדשים מקור ההתחדשות וכנסת ישראל מתעלית בבחי' זו שביום החודש יפתח כמו ביום השבת, אך לפי שהוא בבחי' דבור ודבר ה' בחינת עלמא דאתגליא שהיא עצמה המתחדשת לכן מותר בעשיית מלאכה בראש חודש אבל אינו נחשב מכלל ימי המעשה לפי שהיא נתעלית למקורם וראשייתם (ועיי' עוד בסש"ב ח"א פט"ז בענין מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה כו' גבהו דרכיהם למעלה מעלה מבחי' המעשה כו' ע"ש. ועוד דוגמא לדבר ממשארז"ל רפ"ו דברכות בזמן שישאל עושיין רצונו של מקום מלאכתן נעשית ע"י אחרים הרי מצינו שא"צ לבחי' המעשה אף שמותר בעשיית מלאכה וכמ"ש מזה במ"א בד"ה מקושש עצים):

(קיצור). והנה שבת הוא שהדבור חוזר למקומו אבל ר"ח הוא בחינת דבור ולכן מותר בעשיית מלאכה ואעפ"כ אינו נקרא יום המעשה לפי שבר"ח מקבל הדבור מקדם למעשה בראשית):

ד **והנה** כ"ז הוא בחי' שבת וחודש. שאחר יומין דחול אך והיה מדי חודש בחדשו ומדי שבת בשבתו דהיינו חדשו של חודש ושבתו של שבת אז יבוא כל בשר וגו'. וביאור הענין כי הנה שבת שאחר ששת ימי המעשה הוא כי בו שבת מכל מלאכתו והוא עד"מ כאדם הממשיך שכלו ומורידו בתחבולות מעשיו כמו בענין הכתיבה שמתחכם איך לכתוב ואחר שכותב חוזר שכלו למקורו ושרשו, כך הענין כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ שירדה ונשתלשלה הארת חכמתו ית' אפילו בעשייה גשמיות וכמ"ש כולם בחכמה עשית אך ביום השבת חוזר למנוחתו ולמקורו העליון, אבל שבתו של שבת הוא שגם יום השבת נחשב אצלו כימי החול שהוא בחינה מה שלמעלה מגדר ההשתלשלות להיות נמשך זיו והארה ממנו

ועמ"ש בדבור השני שע"פ מזמור שיר חנוכת), והנה כאשר נבנה בהמ"ק אז נאמר ולא שמחת כו'. כי הנה כתיב ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם בתוכו לא נאמר אלא בתוכם שהשראת השכינה היתה בתוך ישראל עצמם אלא שאעפ"כ היה צריך לבנות בית מעצים ואבנים כדי שע"י יהיה גילוי השכינה בישראל, וכן עכשיו משחרב בהמ"ק נתפשטה הקדושה בכל בהכ"נ ובהמ"ד וכמ"ש ואהי להם למקדש מעט כו'. ולהבין זה צריך להבין ענין השראת השכינה מה היא והנה אנו אומרים ואין אנו יכולים לעלות ולראות ולהשתחות לפניך. וצריך להבין מהו ולהשתחות. ולמה אין אנו יכולים בשלמא לעלות ולראות א"א מפני הים כו' אבל ההשתחואה אפשר להיות בכל מקום לפניו ית' כמו ואנחנו כורעים ומשתחיים כו'. ולמה צריך לזה בהמ"ק דוקא. אך הנה יש שני בחינות בהשתחואה כי הנה ענין ההשתחואה הוא שמבטל ומכניע א"ע לפניו ית' כמו שמבטל א"ע לפני המלך ומקבל עליו לעבדו ולשמוע בקולו. והנה יש השתחואה בבחי' חיצונית שמכניע את הגוף שלא ימרוד אבל עיקר רצון ופנימית הנפש אינה מבוטלת שאעפ"כ הוא דבר בפ"ע ויש לו רצון אחר ומחשבה אחרת בפ"ע זולת ענין ההכנעה. משא"כ בחי' ההשתחואה בבחי' פנימי' הוא בחי' בטל רצונך מפני רצונו שאין לו רצון וחפץ אחר כלל וכמו ברא כרעא כו' שהרגל היא בטלה ממש כו', והוא השתחואה הנפש והשתחואה זו היו מקבלים ישראל ע"י ראייה שלש רגלים בשנה בבהמ"ק ששם היה גילוי שכינה פ"י שכינה מה ששוכן בתחתונים בבחי' גילוי (וקב"ה קדוש ומובדל כו') שע"י כל הנשמות מתבטלים כנר בפני האבוקה פ"י כשדולקת אבוקה גדולה מאד אזי כל נר יחידי הדולק בסמוך לה הולך אורו ונכלל באור האבוקה והיו לאחדים ממש. וזהו ולא יראו פני ריקם כדרך שבא לראות שהיה ראייה והתגלות פנימית וכתיב פני היינו בחי' ממכ"ע וסוכ"ע בחינת יחוד קוב"ה ושכינתיה ועוד שכל אחד ואחד מישראל לפום שיעורא דיליה היה מקבל גילוי זה כשהיו עולין לרגל שכולן חייבין בראיה לכך נאמר פני הוי' לשון רבים שלכל אחד היה הגילוי לפי ערכו ועיקר הראיה היא ההשתחואה שהיה משתחוה ויוצא (אלא דכתיב ולא יראו פני ריקם), ומשלש רגלים אלו היה מקבל בחי' השתחואה להיות כל השנה בחי' ביטול זה כי מכל רגל וי"ט היה נמשך הביטול עד הרגל הבא אחריו. ומשחרב בהמ"ק הגם שאין אנו יכולים להשתחות עכ"פ נתפשטה קדושת הארה זו אפס קצהו במקדש מעט בהכ"נ ובהמ"ד והיינו בשעת התפלה שאז האדם מדבק א"ע לקונו ורוצה לבטל א"ע נגד המלך מלכו של עולם כל חד לפום שיעורא דיליה יש בבחי' חיצונית מצד ההכרח שמכריח א"ע כו' ואין תפלתו של אדם נשמעת אלא בבהכ"נ כו' שע"י התפשטות השראת השכינה אשר שם (ולכן אכל בי עשרה שכינתא שריא ואומרים דבר שבקדושה כשיש עשרה שע"י קיבוץ עשרה שורה כנס"י דלעילא שהוא בחי' כניסות וקיבוץ הנשמות ומקורם) נעשה בחי' השתחואה וביטול כנר בפני האבוקה. והנה ביטול זה הוא בנשמות דוקא שהם מיוחדים ממש כנר באבוקה שנפרד מן הפתילה ונכלל שהרי השכינה היא כנס"י מקור נשי" בניים אתם לה' אלקיכם ברא כרעא דאבוה כו', משא"כ המלאכים הם בחי' נפרדים שהרי הם מתלבשים בבחי' כלים המגבילים וכ"ש כשיורדים למטה הרי היו הנפילים כו'.

ג **והנה** כדי להיות השראת השכינה בבהמ"ק ה' אמר לשכון כו' הקדים דוד ושלמה ענין חנוכת הבית. וענין חנוכה זו הוא מלשון חינוך כמו חנוך לנער ע"פ דרכו שכשמחנכין אותו ללימוד אין מחנכין אותו בלימוד כלבד שזהו דבר ההוה לו תמיד אלא שמחנכין אותו

המשכן מכפר על מעשה העגל שלכן היה זה במשכן לכפר על הזהב שבעגל, ולכן אמר דוד על בנין בהמ"ק מזמור שיר חנוכת הבית כו' ולא שמחת אויבי לי הם המלאכים שקטרגו והיינו שבנין בהמ"ק הוא ענין אחד עם מעשה המשכן (וכה"ג הביא בספר ערכי הכינויים שחיבר בעה"מ סדר הדורות בערך אויב ועיין בגמרא בקדושין (דף ע"ב) מאי את אויבים בשער כו' ועיין בבראשית רבה פנ"ד). ולהבין ענין קטרוג הזה של המלאכים שאמרו מה אנוש כו' שאמרו המלאכים שהמה במדרגה עליונה יותר מן האדם. והתשובה היתה שהאדם הוא יותר נעלה. ולביאור זה צריך להבין ענין מלאכים ונשמות כי הנה מצינו שהמלאכים אומרים שירה ולא מצינו כן בנשמות ובאמת גם הנשמות אומרים שירה תמיד שהרי יש להם עליות וירידות תמיד מחיל אל חיל וכמ"ש והיה מדי חודש בחדשו כו' ואח"כ חוזרים לג"ע התחתון וחוזרים ומתעלים לג"ע העליון כו'. וידוע דכל הילוך ועלייה היינו ע"י שיר דוקא כענין כל בעלי השיר יוצאין בשיר ונמשכין בשיר כמבואר בלק"א הגדול. אלא שלא מצינו מפורש כן במקרא. והטעם מפני ששירת המלאכים נשמעת באזני הנביא וכמ"ש ואשמע אחרי קול רעש גדול כו' בבחי' קול ממש וכמ"ש ואשמע את קול כנפיהם כקול מים רבים כו' ומשמיעים ביראה יחד בקול כו' והאופנים ברעש גדול כו' והיינו לפי שיש להם גופים כמ"ש עושה מלאכיו רוחות. משרתיו אש לוחט דלא קאי על הנשמות שלהם שהנשמות הם בעלי שכל והשגות, וכמו נשמת האדם שהיא המשכלת ומשגת ולא שייך לקרוא אותם בשם רוחות ואש לוחט אלא דקאי על הגופים שלהם וכמ"ש הרמב"ן שהמלאכים יש להם גוף מיסוד הרוח הפשוט ומיסוד האש הפשוט, ולכן המלאכים תופסים מקום שיש מלאך גדול מהלך ת"ק שנה ויש מלאך בשליש העולם כו' והיינו הגוף שלהם גדול כ"כ שהוא בבחי' מקום. ולכן השירה שלהם מתלבשת בבחי' קול עד שנשמעת לאזני הנביא. משא"כ שירת הנשמות אינן נשמעות לפי שאינן בבחי' התלבשות הגוף כלל. ולכן אין השירה מתלבשת בבחי' קול רק היא בבחי' שכל והשגה ולכן לא דיברו הנביאים ממנה. וכיוצא בזה מצינו לענין ראייה שהמלאכים נראים ונגלים לעיני בשר זכי הראות כמו באברהם וירא והנה שלשה כו' לפי שיש להם גופים ויכולים להתלבש עד שיתגלו ויתראו משא"כ הנשמות, וזהו ענין שאומרים בש"ע וקדושים בכל יום יהללוך סלה שמתחלה אומרים סדר קדושה של המלאכים איך שאומרים קדוש וברוך וימלוך ואח"כ אומרים עוד וקדושים בכל יום כו' על הנשמות ואומרים כסדר ממטה למעלה תחלה קדושת המלאכים שהם בבחי' מקום וזמן, שמאחר שהם בבחי' מקום מהלך ת"ק שנה ושליש העולם כו' הרי הם ג"כ בבחי' זמן שהמקום והזמן שניהם הם נבראים בבחינה אחד. ולכן יש להם עת קבוע לומר שירה כידוע, משא"כ הנשמות אין להם בחי' זמן ומקום אלא בכל יום תמיד יהללוך וגם סלה בלי הפסק:

ב **אך** המלאכים שאמרו מה אנוש כו' עם היות שידעו שמעלת ומדרגת הנשמות היא מאד נעלה ממעלתם ומדרגתם כנ"ל, עכ"ז הרי הנשמה כמות שהיא היא בלי התלבשות גוף כלל. אך על ירידתה להתלבש בגוף בעוה"ז אמרו מה אנוש כי מצד הגוף מוכן האדם לחטא וע"כ אמרו שתנתן להם התורה שיש להם ג"כ גוף ונפש והגוף רוחני. ותשובת הקב"ה היה שנצרך להיות הנשמה שמפנימית העולמות שהיא מצד עצמה מופשטת מחומר גופני לגמרי ושתרד דוקא בגוף גשמי ממש שע"י יהיה דירה בתחתונים משא"כ במלאכים. (ועמ"ש מזה בד"ה וייצר ה' אלקים את האדם עפר כו' והבהמ"ק נעשה ג"כ מדברים גשמיים והיה בו גילוי מבחינה שלמעלה מהשתלשלות

יחד הוא בבי' פנים או שהעליון יורד למטה או התחתון מתעלה למעלה, ולכך כשנאמר מזמור שיר הוא בחי' ההעלאה של המזמור ליכלל בהשיר ולהתחבר בו. ושיר מזמור הוא כשהעליון השיר יורד למטה להתחבר אליו (ובזח"ג ר"פ אחרי (דני"ח ע"ב) מאי שיר מזמור כו' שיר דאיהו כפול כו'. וכן מזמור שיר ליום השבת. ופי' במק"מ שם בשם הרח"ז דפי' שיר דאיהו כפול היינו יחוד ז"ב וע"ש ס"פ (דע"ט ב) מענין מזמור שיר ליום השבת ובמק"מ שם דהמזמור שיר הוא כמ"ש במשנה סוף תמיד ליום שכולו שבת כו' ואליו מזמרים בחי' מזמור שיר והבן ועד"ז הוא ענין מזמור שיר דחנוכת הבית כו') גם מזמור הוא לשון זמר והתחלקות כמ"ש וכרמך לא תזמור שהוא לשון פירוד והתחלקות של הניגון שנחתך לחלקים קטנים בתוך הכלי זמר משא"כ השיר וכמ"כ הוא למעלה. ופי' כי דליתני שהטעם לכל זה הוא יתרון ומעלות הנשמות על המלאכים ויתרון הזה הוא נרמו במלת דליתני שיש בו ג' פירושים. הא' מלשון התרוממות והתנשאות בבחי' למעלה מעלה. והב' מלשון דלות ועניות. והג' מלשון דלה דלה לשון שאיבה וכל הג' פירושים הם אמת והם ג' מעלות שיש לנשמה על המלאכים. הא' מלשון התרוממות והתנשאות כי הנשמה היא רמה ונשאה במקורה למעלה שהיא מבחינת פנימית משא"כ המלאכים כו' ולזאת השתחוות הנשמה וביטולה במקורה הוא ביתר שאת כנר בפני האבוקה ממש. והב' מלשון דלות ועניות דהיינו שהנשמה היא ערומה בלי לבוש שאין לה התלבשות גוף וכלי המגביל כלל משא"כ המלאכים שיש להם גופים שהן רוחות ואש לוחט. והג' מלשון שאיבה שהנשמות נשאבו ממקור חוצבם מבחינת חכמה ותמלא כדה כד מן ים החכמה כ"ד ספרי דאורייתא והיינו שיסודתה בהררי קדש היא חכמה עילאה מקור התורה שהתורה נשאבה משם כד מן הים וכמ"ש ותורה שם בישראל וכתוב וזאת לפנים בישראל ואין זאת אלא תורה שהיא מושרשת בנש"י במקורם ובפנימיותם ולזאת ראייהם הם להשראת השכינה ולקבלת התורה יותר מהמלאכים:

מזמור שיר חנכת הבית לדוד. להבין הטעם שעושים משהו ושמחה בחנוכת הבית, הנה יש ג' בחי' מזון ולבושים ובתים. מזון הוא חיות פנימי לגוף האדם שנעשה פנימית וחיות לו ע"י הכרס והקיבה שהם מבשלים את המזון והמוכחר עולה למוח ונעשה פנימית וחיות למוחין ואברים שמחזק את כל אבריו. ולבושין הם מקיפים על האדם שמקיפו ומלבישו ומציל אותו מקור וחום לבד ואין נעשה פנימית וחיות כמו המזון אך הוא מקיף עליו ממש. בתים הם ג"כ מקיפים על האדם רק לא כמו הלבושים שהם עליו ממש. משא"כ הבתים הן מרוחקים מן האדם בתכלית. והנה אנו רואים שהמזון נקנה יותר בזול מן הלבושים ולבושים יותר בזול מן הבתים. ולכאורה היה נצרך להיות בהפך שהמזון הוא פנימי וחיות לו שנכלל ונתבטל עמו והיו לאחדים ממש וחיות נפשו שא"א לחיות כלל בלי מזון והיה נצרך להיות ביוקר מלבושים שהם אינם חיות לו רק מקיפים עליו. וכן לבושים נגד הבתים ג"כ כמו ערך המזון לנגד הלבושים [אך הטעם ע"פ פשוט הוא מפני שהמזון אינו מתקיים הרבה שתיכף אחר שיעור עיכול המזון חוזר ונעשה רעב. משא"כ הלבושים הם מתקיימים לערך שנה ויותר והבתים הם יותר מתקיימים גם מן הלבושים ולכן הבתים דמיהם יקרים מן הלבושים מפני שהם מתקיימים יותר וכן הלבושים יקרים מן המזון כנ"ל]. אך באמת שרש

באיזה תוספת כמו איזה התקרבות או איזה מתנה, וכך הענין בחנוכת בהמ"ק ומשכן היה דבר נוסף על התמידים שני כבשים כהלכתם שבמשכן התנדבו הנשיאים פר בן בקר כו' ולזבח השלמים כו', ובבהמ"ק יזבח שלמה מאה ועשרים אלף צאן כו', והוא ענין תוספת אורות עליונים שירדו בגילוי השכינה שלא השכינה בלבד ירדה אלא עם תוספת אורות עליונים שירדו עמה ועיין מזה סד"ה זאת חנוכת המזבח ובד"ה בכ"ה בסלול. והנה פרשת הנשיאים מפורש בתורה קרבן של כל נשיא ונשיא זה קרבן נחשוו זה קרבן נתנאל כו' ובכולם כתיב מה היו קרבנותיו עם היות שכולם הקריבו בענין אחד והל"ל כן עשה נתנאל כו' וכן עשה כו' ולמה צריך לכפול י"ב פעמים את הקרבנות שהיו שוים, אלא הענין שנכתב לדורות שגלוי וידוע היה לפניו שעתידי בהמ"ק ליחרב וצריך להיות ונשלמה פרים שפתינו וכמארז"ל כל העוסק בתורת עולה כו' וכמו שקורין בחנוכה ענין קרבנות הנשיאים לפי שבחנוכה היתה ג"כ חנוכת המזבח שהעובדי כוכבים פרצו י"ג פרצות וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום הוצרכו לחינוך לחזור הקדושה ליושנה שבשעת פרצות העובדי כוכבים נסתלקה, וע"י קריאת התורה פרשת הנשיאים ממשיכים להיות השראת השכינה כנודע מענין קורא בתורה ולכן נכפלו הקרבנות י"ב פעמים לכל הי"ב שבטים להמשיך הביטול כנר בפני האבוקה, שיש י"ב אבוקות כנגד י"ב שבטים שכל שבט הוא ענין אבוקה בפ"ע (ועד"ז בקי"ס נקרע הים לייב גזרים בכדי שכל שבט ושבת במסילתו יכוון כל חד לפום שיעורא דיליה כמ"ש במ"א וע"ש ברבות פ' נשא אמרו בקרבנות הנשיאים על קרבן של כל נשיא ענין וכוונה בפני עצמה ע"ש באריכות גדול). והנה פי' מזמור שיר דהוא כפל לשון. אך הנה יש הפרש בין מזמור לשיר שהזמר והנגון שמזמר בכלי זמר בנבל וכוונר כו' נקרא הניגון והוא קול זמרה מצד שהוא הקול זמרה היוצא מן הכלי זמר. ושיר הוא בפה הקול היוצא מהפה שאינו מלובש בכלי. וזהו מזמור שיר פי' מזמור הוא שירת המלאכים העומדים ברומו של עולם שהם מחיצוניות העולמות שהם בבחי' חומר וצורה אור וכלי שהשיר שלהן שמזמרים ומשבחים ומפארים את שם כבוד מלכותו ית' בתודה וקול זמרה נקרא בחי' מזמור מצד שהוא הזמר המלובש בכלי שהם בבחי' חומר וצורה ולכן לא ימצא בהם בחי' הביטול האמיתי להכלל במקורו כנר בפני האבוקה שהכלי שלהם מעכב ולזאת גם הביטול שלהם נרגש בקול רעש גדול הכל מסיבת הכלי ובשיר הוא בחי' השיר של הנשמות שבג"ע שיוצאין בשיר ונמשכין בשיר בביטול האמיתי כביטול הנר בפני אבוקה מצד שאינם מלובשים בחומר וכלי כניל ולכן נק' השיר שלהם בחי' שיר מצד שאינו מלובש בכלי כי אין להם חומריות וכלים כניל (ועמ"ש ע"פ שיר השירים וע"פ ובלילה שירה עמי בד"ה ויהי מקץ. ועיין בזח"א ויצא (קמ"ה ב) בענין ההפרש בין שיר הלויים לבחי' וחסידך ירננו דכהנים שהיא בחי' עליונה יותר. ועד"ז יובן מעלת בחי' שיר על בחי' מזמור. גם בפרדס בעה"כ ערך שיר פי' כי שיר הוא בחכמה, אך הנה במקדש היה גילוי שכינה מקור הנשמות והמלאכים כמ"ש מלכות כל עולמים וגו'. לכן נאמר בחנוכת הבית מזמור שיר שהיה מתגלה שם שניהם בחינת המזמור של המלאכים והשיר של הנשמות מצד שמקור כולם הוא גילוי שכינה ב"ה שנתגלה במקדש כנ"ל (וכן היה למטה במקדש בשיר של הלויים שנתחלקו לב' חלקים מהם היו המשוררים כפה ומהם המזמרים בכלי וכדאיתא פלוגתא בגמרא אם עיקר שירה בפה או כלי כו' יעו"ש). ומ"ש לפעמי' להיפוך שיר מזמור לבני קרח כו' היינו בהיות המזמור הוא בחיצוניות המלובש בכלי והשיר בפנימית שבכלי כלי ולכן כשמצטרפים להתחבר